

Het schuttersgilde van Putten, slot (3)

G. Buter

In een begeleidende brief lichtte de landdrost het een en ander toe. Deze brief werd op de landschapsvergadering van 23 april 1767 te Nijmegen voorgelezen, waarna hij in handen werd gesteld van het Hof van Gelderland om geïnteresseerden te horen en daarna consideratie en advies te geven.

De geïnteresseerden, pleiters voor de schutterij, zetten in een rekest aan het Hof hun standpunten uiteen. Hun pleidooien hielden onder meer in:

- a. De openbare godsdienst was geen eredienst, doch slechts een catechisatie.
- b. De schutterij was al vóór aanvang der catechisatie op de Putterbrink aangekomen, op ruime afstand van de kerk gelegen.
- c. Een gebruik dat al zo oud is, dat de oorsprong niet meer is vast te stellen, kan toch niet worden tegengehouden door het houden van een catechisatie op maandag. !
- d. De Unie van Utrecht (van 1579) verplicht magistraten om schutterijen in steden en vlekken te onderhouden, waaruit blijkt dat de schutterij van Putten legitiem is, mede ook omdat zij eigen reglement heeft. De placaten van de overheid (sinds 1598) tegen het papegaaischieten, ganzetrekken e.d. zijn dus hier niet van toepassing, mede ook omdat de schutterij al lang daarvoor bestond.

Voor het Hof was dit betoog niet waterdicht en de bijgevoegde papieren niet indrukwekkend. Vooral het ontbreken van handtekeningen onder het reglement en de uitdrukkelijke goedkeuring van de vorst werden zwaar aangerekend. Want hierdoor verviel de schutterij tot het niveau van 'eigenwillige sociëteiten', waartegen de placaten juist waren bedoeld. En het feit dat iets lang bestond, wettigde de daad nog niet. En de verplichting van de Unie van Utrecht om een schutterij te onderhouden was hier niet van toepassing, omdat zij niets zei omtrent het oefenen van de wapens en het schieten op de vogel, zodat dat nagelaten had kunnen worden. Doch het Hof wilde niet te streng zijn en vroeg

zich af of de interpretatie van de placaten tot een verbod van alle vreugdegebruiken diende te leiden. Dat kon toch niet de bedoeling zijn. Daarom besloot het Hof dat de schutterij incidenteel en in bijzondere gevallen met slaande trom mocht optrekken om enige salvo's af te vuren, doch niet op de vogel te schieten.

Met dit advies konden de afgevaardigden op de Landschapsvergadering van 20 april 1768 instemmen. Ondanks de gunstige uitslag zullen de gildebroeders wel verbolgen zijn geweest. Want wat is nu optrekken op kermismaandag zonder de vogel te schieten! De vogel schonk de beste schutter de hoogste eer. Hij werd koning en mocht een koningin uitzoeken. Het is niet bekend of de schutterij later weer tegen de regels heeft gezondigd.

Bron:

Bijdragen en Mededelingen "Gelre"1943.

+++